

Коверзнев Д.С.,
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСАХ

У наш час у великій кількості областях науки й суспільного життя, на машини, або на так званих роботів, передаються ті завдання, які раніше була в змозі виконати тільки людина та саме це стало причиною створення штучного інтелекту й надалі стимулює його розвиток та покращення. Штучний інтелект (ШІ) – це розділ комп'ютерної лінгвістики та інформатики, що займається формалізацією проблем та завдань, які схожі до дій, що робить людина. Перспективним напрямом використання штучного інтелекту є наукові спостереження та дослідження, де штучний інтелект використовується для аналізу наукових публікацій з метою синтезу нових знань, відкриття нових матеріалів та закономірностей. У створенні штучного інтелекту спостерігається інтенсивний перелом усіх предметних областей, які мають хоч якийсь відношення до штучного інтелекту. Практичне застосування ШІ допомагає зрозуміти, яким чином технології впливають на розвиток бізнесу.

Економіка являє собою надійну основу для розуміння невизначеності та її ролі в прийнятті рішень. Оскільки якісне прогнозування знижує цю невизначеність, технології ШІ та його інструменти дозволяють із найбільшою ймовірністю максимізувати прибуток від робочих бізнес-процесів. Технології прогнозування, які використовуються в машинному та глибинному навчанні можна об'єднати з логікою економічної теорії прийняття рішень і вивести ряд ефективних ідей [5].

Штучний інтелект – це термін, який використовують для опису потужних технологій, які базуються на машинному навчанні. Це здатність цифрового комп'ютера, або робота, керованого комп'ютером, виконувати завдання, які зазвичай пов'язують із розумними істотами. Цей термін часто застосовується у проектах систем, які розвиваються та, які наділені інтелектуальними процесами, характерними для людини, такими як: здатність міркувати, розуміти сенс, узагальнювати та вчитися, базуючись на минулому досвіді [1].

Штучний інтелект використовується в різних сферах життя, він активно впливає на бухгалтерський облік та фінансову діяльність. Системи з підтримкою штучного інтелекту – це засіб, завдяки якому фінансисти та їх фірми будуть конкурентоспроможними й привабливими для сучасного покоління, для нових співробітників або клієнтів [4].

Як наукова дисципліна штучний інтелект має 3 основні напрями:

- машинне мислення (охоплює процеси планування, представлення знань і міркування, пошук та оптимізацію);

- машинне навчання (умовно поділяється на глибоке навчання і навчання з підкріпленням);

- робототехніка (Роботи можуть відчувати навколишнє середовище за допомогою інтегрованих датчиків, або комп'ютерного зору. В останнє десятиліття комп'ютерні системи покращили якість сенсорів та зору.

Сприйняття важливе не лише для планування, але і для створення штучного відчуття самосвідомості у робота. Це дозволяє підтримувати взаємодію робота з іншими об'єктами в тому ж середовищі. Ця дисципліна відома як соціальна робототехніка. Вона охоплює дві широкі сфери: взаємодія людина-робот та когнітивна робототехніка. Головною ідеєю цієї науки є покращення роботизованого сприйняття людей, таких як: розуміння діяльності, емоцій, невербальних комунікацій та вміння орієнтуватися в оточенні разом із людьми).

Роботизація у фінансовому секторі – вже досить давно звичне явище. Багато компаній з різних сфер не обходяться без автоматичного здійснення мільйонів транзакцій щодня. Сучасне покоління досить часто користується смартфонами чи комп'ютерами для оплати товарів та послуг [3].

Банківські установи застосовують системи штучного інтелекту в страховій діяльності, при грі на біржі й управлінні власністю.

Нові технології змінюються, своєю чергою змінюються й пристосовуються до них компанії та співробітники. Це обумовлює зміну очікування клієнтів при роботі з різними компаніями. Те ж саме відбувається й у бухгалтерському обліку. Штучний інтелект допомагає бухгалтерам бути більш продуктивними та ефективними. Скорочення на 70-80% часу, необхідного для виконання поставлених задач, дозволить фахівцям приділяти більшу увагу консультуванню своїх клієнтів. Використання штучного інтелекту в бухгалтерських операціях також підвищить якість роботи, оскільки помилок майже не буде. Коли бухгалтерські компанії впроваджують штучний інтелект у свою роботу, вона стає більш привабливою як роботодавець, так і постачальник послуг для фахівців [2].

У наш час світ вступив у цифрову еру, засновану на ШІ, і це породжує необхідність нової адаптації банківського бізнесу. Багато прикладів свідчать, що технології ШІ допомагають збільшити доходи шляхом адаптації послуг та продуктів до запитів клієнтів, знизити витрати шляхом автоматизації операційних процесів, а також знайти нові, нереалізовані можливості, що базуються на накопиченні величезних масивів даних та їх ефективніший обробці. Загалом технології ШІ можуть значно покращити досягнення банків за такими ключовими напрямками: збільшення прибутку; масштабна персоналізація послуг; створення системи комунікацій зі споживачами (яка поєднує веб-сайт, додатки, соцмережі, e-mail, SMS, чати та кол-центр); прискорення інноваційних циклів [4].

Приклади використання Штучного Інтелекту [2]:

1. Скоринг клієнтів: автоматичне прийняття рішень щодо заявок клієнтів на кредитні продукти. Раніше заявку на кредит від великого бізнесу

розглядали по два-три тижні, причому на це витрачався час і сили багатьох різних фахівців. Наразі, коли ці заявки розглядає ШІ, від звернення клієнта до отримання грошей проходить не більше семи хвилин.

2. Голосові помічники та чат боти: використовуються при зверненні клієнта до call-центру або чат банку для скорочення часу обслуговування та оптимізації роботи співробітників.

3. Антифрод та фінансовий моніторинг: ШІ використовується для протидії фінансовому шахрайству за допомогою аналізу нетипової поведінки фізичних та юридичних осіб.

4. Обробка документів. Наприклад, за допомогою ШІ в автоматичному режимі банк обробляє та вносить дані клієнтів при відкритті рахунків та скоєнні банківських операцій, де потрібен доказ особистості. «Штучний інтелект за 2 секунди розпізнає понад 70 реквізитів зі сканів та фотографій документів по кожному клієнту та виконує близько 15 автоматичних перевірок даних.

Проблематика чіткого визначення терміну ШІ є цілком зрозумілою, адже дослідження штучного інтелекту – це досить новий напрям, а галузь ШІ в науці ще тільки формується. Основною метою технологій ШІ є мінімізація людського ресурсу для розв'язання високоінтелектуальних задач. Технології ШІ стали одним із двигунів зростаючої цифрової промисловості. У сучасному світі штучний інтелект стає одним із основних інструментів діяльності у більшості компаній.

Список використаних джерел:

1. Wikipedia. Штучний Інтелект. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A8%D1%82%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8,%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%80%D1%8F%D0%BC%D0%BA%D0%B8%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0> (дата звернення: 23.09.2022 р.).
2. Сутність і проблематика штучного інтелекту. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15083/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E.%20%D0%84.%20%D0%A1%D1%83%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D1%88%D1%82%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%83.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 23.09.2022 р.).
3. Енциклопедія кібернетики : у 2 т. / за ред. В. М. Глушкова. Київ : Гол. ред. Української радянської енциклопедії, 1973. URL : <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BA%D1%96%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8> (дата звернення: 23.09.2022 р.).
4. Штучний інтелект у фінансах. URL : <https://www.google.com/amp/s/trends.rbc.ru/trends/amp/news/61e924349a7947761b46f2d8> (дата звернення: 23.09.2022 р.).
5. AI-bank of the future : Can banks meet the AI challenge? / Biswas S., Carson B., Chung V., Singh Sh., Thomas R. ; McKinsey & Company. – 2020.

(<https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/ai-bank-of-the-future-can-banks-meet-the-ai-challenge>) (дата звернення 23.09.2022 р.)

Науковий керівник: **Лункіна Т. І.**, доктор економічних наук,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Лункіна Т. І.,
доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
Гончар Є. А.,
здобувач вищої освіти, обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

Інформація стала важливим об'єктом підприємницької діяльності й частка ринку інформації в економіці почала неухильно зростати. Виклики сучасності та прагнення держави до розвитку інформатизації в різних сферах життя, економіки, а також поява електронного підприємництва спричинила актуальність технологій в галузях економіки. Варто зазначити, що галузь інноваційних технологій в Україні розвивається найбільш динамічно, з-поміж решти секторів економіки та є надзвичайно різноманітною – від передових розробок у сфері штучного інтелекту, обробки природної мови, нанотехнологій та кібербезпеки до блокчейну, FinTech, управління великими даними, геймінгу, ag-tech та e-commerce.

Сучасні темпи науково-технічного прогресу та залежність економічного зростання провідних країн і світового господарства в цілому від ефективності використання науки та технологій зробили необхідним поєднання зусиль та ресурсів різних країн для досягнення глобальних науково-технологічних цілей [1].

На основі даних дослідницької консалтингової компанії IDC, світова індустрія інформаційних технологій на кінець 2022 р. наблизиться до позначки 5,2 трильйона доларів [2]. Сучасні інновації сприяють прискоренню глобалізації, відкривають нові можливості для соціального та економічного розвитку, між тим вони створюють серйозні проблеми, які спричиняють кризи, породжують бідність і нерівність як всередині суспільства, так і між країнами.

Україна є чудовим місцем для інвестицій, так як більшість стартапів, які створенні в нашій державі є інноваційними компаніями, з ІТ нахилом, а дана